

Kartki na mleko

Kategorie: Przedmioty

Niem. Milchkarten. Mleko oraz jego przetwory w większości były dostarczane do getta z zewnątrz, co powodowało stan ich permanentnego niedoboru. W 1941 r. średnio do getta docierało dziennie jedynie 1000 (niekiedy 1500) litrów niskiej jakości produktu. Z tego względu mleko pełnotłuste wydawano jedynie w 200-gramowych porcjach. Pierwszeństwo przy otrzymywaniu przydziału miały dzieci do trzeciego roku życia (w przypadku dzieci chorych na gruźlicę również powyżej tego wieku), a po wykupieniu racji dziecięcych także niektóre osoby chore. W 1942 r. nastąpił wyraźny spadek częstotliwości dostaw mleka, trwający niekiedy kilka tygodni. W takich sytuacjach jego wydawanie wstrzymywano też dla dzieci i było dostępne jedynie w szpitalach lub w miarę możliwości zastępowano je twarogiem z mleka chudego. Od stycznia 1943 r. dostawy zostały całkowicie wstrzymane, co wiązało się najpewniej z wysiedleniem najmłodszych dzieci z getta.

Początkowo mleko było wydawane na talony (recepty) lekarskie. W styczniu 1941 r. wraz z wprowadzeniem systemu kartkowego zaczęto wydawać również oddzielne kartki na mleko. Talony te przydzielano w biurach na [Bałuckim Rynku](#) (vide) na podstawie wniosków Wydziału Zdrowia (vide). W czerwcu 1941 r. ich dystrybucję (w tym czasie sięgały one liczby 2300 kartek) przejął Referat Talonów Lekarskich (zwany Biurem Talonów dla Chorych) mieszczący się przy ul. Łagiewnickiej 23. Można było je zrealizować w specjalnych sklepach R I i R II (tzw. Diätladen I i II) uruchomionych w styczniu i kwietniu 1941 r. Niezależnie od tego pewna pula pozostawała do dyspozycji [Przełożonego Starszeństwa Żydów](#) (vide), który mógł przydzielać talony zgodnie z własną wolą – w tym młodym matkom, dzieciom oraz chorym.

Andrzej Grzegorczyk

Przypisy

Źródła

Kronika, t. 1, s. 26, 19.01.1941; t. 1, s. 62, 30.01.1941; t. 1, s. 83, styczeń 1941; t. 1, s. 90, 1.02.1941; t. 1, s. 119, 5.03.1941; t. 1, s. 186, 30.04.1941; t. 1, s. 217, 22.06.1941; t. 2, s. 106, 18-20.04.1942; t. 2, s. 305, 14.06.1942; t. 2, s. 318, 20.06.1942; t. 2, s. 329, 24.06.1942; t. 2, s. 427, 2.08.1942; t. 2, s. 599, 13.11.1942; t. 2, s. 600, 14.11.1942; t. 2, s. 616, 20.11.1942; t. 2, s. 628, 26.11.1942; t. 2, s. 642, 2.12.1942; t. 3, s. 4, 6.01.1943.

Tagi

administracja żydowska aprowizacja dzieci życie codzienne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 22-09-2025